
Obsah

Předmluva	/ 7
Proč a jak kniha vznikla, zanikla a znovu se objevila	/ 9
Začátek knihy a Expedice Cotopaxi	/ 13
Z Guayaquilu do Quita a zpět	/ 21
Zima jako na rovníku	/ 31
Jak se mapuje sopka	/ 43
Společenský život pod Cotopaxi	/ 57
Výstupy na vrchol aneb v ledu And	/ 65
Konec geologického výzkumu	/ 79
Pokus o kráter	/ 93
Quito	/ 105
Teď, nebo nikdy	/ 117
Vaquería Culebrillos	/ 131
Sangay aneb v ohni And očima Pítrse	/ 143
Alao – poslední výspa civilizace	/ 151
Latacunga	/ 163
Film o Ekvádoru	/ 173
Doslov	/ 184

Předmluva

Otvíráte knihu, v níž se dozvíte daleko více, než je obvyklé pro cestopisy z krajin nám vzdálených. Nebudete samozřejmě ochuzeni o to, jak sopka Cotopaxi vypadá, ani o vylíčení všech obtíží při jejím zdolávání, jaké to bylo sestoupit až na dno jejího kráteru jako vůbec první v lidské historii. Také si přečtete, jak se části expedice podařilo velmi riskantně vystoupat mezi mračny prachu, létajícími žhavými balvany a lapilli na sopku Sangay ve východní, tropické části Ekvádoru.

Stanete se však také důvěrnými svědky příprav expedice, seznámíte se velmi blíže s jednotlivými účastníky. Řada z nich jsou zajímavé osobnosti z geologických, dalších přírodovědeckých a etnografických oborů. Většinu ještě nebylo třicet let, nejstaršímu – redaktorovi deníku Rudé právo, který byl nutným komunistickým doprovodem – bylo 44 let. Zjistíte, proč tato kniha, také jeho přičiněním, vychází až po čtyřiceti letech. Nejmladším studentům, Gábině a Bedřichovi, bylo 27 a 24. Z průměru nejen stářím vybočoval Gustav Ginzel (36), český (čeština nemá ekvivalent pro böhmisch) Němec, zkušený a více než rázovitý horolezec a vysokohorský turista, již tehdy známý svým „Hnojovým domem“ na Malé Jizerce, kde každý rok pořádal setkání cestovatelů. Drobná Lenka stačila se svou vytrvalostí všem v nejnáročnějších situacích. Mnislav Zelený, kterého můžete v současné době znát jako Atapanu z řady jeho knih a článků o Indiánech, byl jediným členem výpravy se zkušeností z Jižní Ameriky a Ekvádoru. V devadesátých letech se stal velvyslancem v Ekvádoru a Kolumbii. Hlavním hybatelem expedice byl geolog Miroslav Krůta, zvaný Mydlík, který měl zkušenost z předcházející íránské výpravy. Vulkanolog Pítrš vybral Cotopaxi jako atraktivní cíl. Mydlík je autorem této knihy společně se svou tehdy ještě partnerkou, dnes manželkou Gábinou Zoubkovou. Pítrš napsal kapitolu o Sangayi. Další, neméně zajímavé účastníky poznáte v kritických i běžných situacích.

Vnoříte se do atmosféry začátku sedmdesátých let, kdy se část české společnosti po brutálním konci pražského jara snažila prorážet krunýř sovětské okupace a komunistické uzavřenosti těžce vybojovávanými zahraničními expedicemi. Dva polští členové výpravy na Cotopaxi, geolog a speleolog, kteří v porovnání s Čechy měli doma daleko větší možnosti zahraničních výjezdů, předznamenali rysující se česko-polskou spolupráci při narušování komunistického režimu koncem sedmdesátých let a zejména pak v letech osmdesátých. Posoudíte dramaticky rozdílnou podporu, kterou poskytli expedici pracovníci polského zastupitelství v Quitu v porovnání s těmi československými.

Budete také svědky empatie členů expedice při setkáních s místními obyvateli, ať Indiány nebo ostatními španělsky mluvícími domorodci. Někteří se s nimi svým opravdovým člověčím zájmem dostávali do velmi blízkých mezilidských vztahů, kdy peníze přestaly být zajímavé, i když se jednalo o vztahy pekuniární. V těchto případech se projevovala typicky česká a sympatická národní vlastnost, s kterou se u expedic jiných národů nesetkáváme tak často.

Velkou a neobvyklou předností knihy je její upřímnost za všech situací. Tu můžete ocenit v etapě příprav v Československu, při celé cestě pod Cotopaxi, z náročných výstupů i sestupů, ze vztahů mezi jednotlivými členy, z dramatických chvil i odpočinku v základním táboře nebo ve městě. Události naleznete osvětlené dvěma pohledy, rozdílnými podle autorů: Mydlíkovým, který ve svém velmi spravedlivém a laskavém řízení expedice a hodnocení jejích členů podává vše s mírným odstupem daným zodpovědností vedoucího i čtyřicetiletým „uležením“ rukopisu, a pohledem Gábiny, která zachovává velmi autentický a syrovější přístup a vhled do nitra členů expedice. Oba rozhodně neskrývají nejistoty, s nimiž se museli potýkat, i v osobním řešení jednotlivých situací. Jestliže se Mydlík vyhýbá jakýmkoliv statečným či hrdinským stránkám jejich zážitků, Gábina jde ještě hlouběji, vše líčí více „zespodu“, osobněji, místy až antihrdinsky. Oba rozhodně nevynechávají momenty, kdy sami by v mnohých očích mohli vypadat zábavně až směšně.

Jako čtenáři máte proto jedinečnou příležitost prožít celou expedici Cotopaxi s jejími účastníky a být při tom, jak se vše doopravdy přihodilo. Texty obou autorů i výstižné autorovy pérovky a černobílé fotografie Vám budou blízké.

Zdeněk Pertold